

ELISABETH BARRETT BROWNING
PORTUGEESCHE
SONNETTEN

VRIJ BEWERKT NAAR HET ENGELSCHE
DOOR HÉLÈNE SWARTH

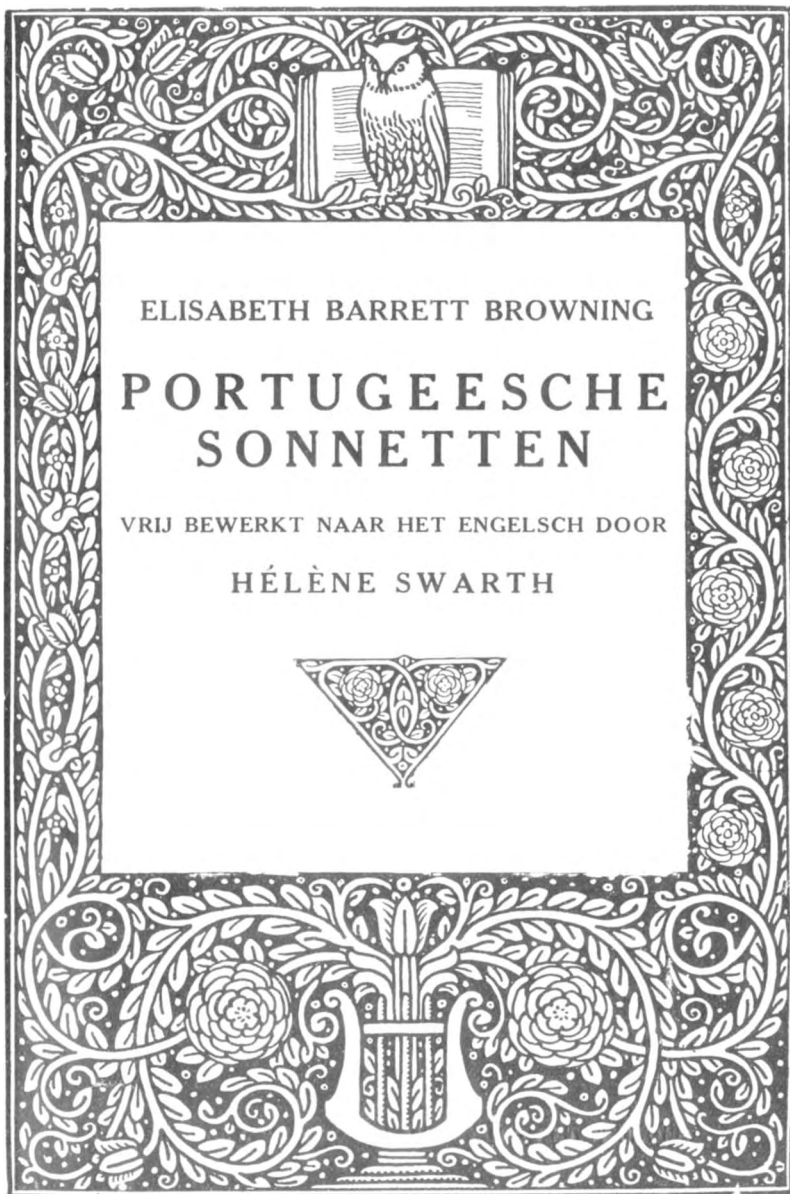
WERELDBIBLIOTHEEK

PORTUGEEISCHE SONNETTEN

WERELD
BIBLIOTHEEK
ONDER LEIDING VAN L. SIMONS

UITGEGEVEN DOOR
DE MAATSCHAPPY VOOR GOEDE EN
GOEDKOOPE LECTUUR • AMSTERDAM

ELISABETH BARRETT BROWNING

PORTUGEESCHE
SONNETTEN

VRIJ BEWERKT NAAR HET ENGELSCHE DOOR

HÉLÈNE SWARTH

GEDRUKT TER DRUKKERIJ „DE DEGEL,” AMSTERDAM.

VOORWOORD

De *Sonnets from the Portuguese* zijn niet uit het Portugeesch vertaald, maar oorspronkelijke verzen van Elisabeth Barrett, gedicht in haar verlovingstijd met Robert Browning. Hij placht haar zijn Portugeesje te noemen om haar donker uiterlijk. Ook hield hij veel van de Portugeesche poëzie. Zij was reeds getrouwd toen zij hem voor 't eerst haar liefdesonnetten te lezen gaf, die zij schuchter in zijn zak liet glijden, waarna zij uit de kamer vluchtte. Toen die verzen verschenen, bleef de titel behouden. Was de sonnetten-cyclus eerst een gave van Roberts „Portugeesje” geweest, voortaan moest het publiek er een vertaling uit een weinig bekende taal in wanen te ontvangen, zoo jonkvrouwelijk beschroomd bleef Elisabeth Barrett Browning om haar liefde openlijk te beleiden. In haar briefwisseling met haar verloofde vinden wij geen enkele toespeling op deze sonnetten, hoewel de inhoud van sommige harer brieven soms bijna dezelfde is. Zoo beveiligde zij haar edele maagdeliefde met den sluier van een — verdichte — vertaling.

H. S.

I.

Ik droomde hoe Theocritus bezong
De blij verlangde jaren, schoon en goed,
De stervelingen tredend tegemoet,
Elk met een milde gaaf voor oud en jong.
En, wen ik nadroomde in zijn taal, verdrong
Het éene beeld het andre in mijn gemoed.
En 'k zag mijn eigen jaren weedomzoet,
Die over 't pad, waar 'k weende en handenwong,
Een donkre schaduw wierpen. — En gewaar
Werd plots ik Eén, die me in zijn armen bond
En achterover trok mij bij het haar.
En 'k hoorde een stem, terwijl ik hem weerstond:
— „Raadt wie u vasthoudt!” — „Dood!” zeide ik.
„Voorwaar,
Niet Dood, maar Liefde!” sprak zijn godemond.

II.

Maar drie in héel Gods wereld hoorden 't woord,
Door hem gesproken, God naast hem, die sprak
En mij, die luisterde. En Gods antwoord brak
Mijn jonge vreugde, door Gods vloek vermoord.
De dood, zoo die mij de oogen sloot, waar zwak
Bij dezen vloek, die plots mijn blik, bekoord
Door liefde, sloeg met blindheid, voor de poort
Van 't paradijs (ik voelde een bloesentak).
Gods neen is erger dan der menschen neen.
Geen zee, geen wereld, die ons scheiden kon,
Bij 't neen der menschen bleven we eeuwig één,
Door storm en sneeuwval, zonder maan of zon,
Schreden wij juichend naar elkander heen,
Stortte ál in puin, o lief! o levensbron!

III.

O vorstlijk Hart! hoe zijn wij ongelijk,
Hoe ongelijk ons leven en ons lot!
Ons beider englen stijgen óp tot God,
De één zwaar van tranen, de ander weelde-rijk.
Gij zijt de koning van een vreugderijk,
Uw tooverfluit geeft duizenden genot.
En vrouwenoogen — zie, haar blik bespot
Den mijnen! — geven u van bijval blijk.
Wat hebt gij, zangervorst, met mij gemeen,
Arm moegezworven droevig zingend kind,
In schaduw van cypressen tranenblind?
De Dood maakt ons gelijken, hij alleen.
Hoor hoe ik weeklaag in den najaarswind!
Gezalfde Gods! het kan niet zijn — ga heen!

IV.

Uw roeping is in koninklijk paleis,
O zanger van verheven zangen! waar
De dansers breken af hun blij gebaar,
Om aan uw luit te stellen nieuwen eisch.
En komt gij kloppen — uit uw paradijs —
Aan déze poort, o zanger wonderbaar!
Bezaalgen met uw zangen zonnig-klaar
Deze arme hut, waar ál is droef en grijs?
O zie! gebroken is de vensterruit
En uilen huizen in 't verweerde dak.
O hoor den krekel sjirpen bij uw luit!
Stil! roep geen echo! hoor mijn stem, die brak
In tranen niet te stelpen, lang geleên
En weenen moet gelijk gij zingt, alleen.

V.

'k Hef plechtig nu mijn loodzwaar hart omhoog,
Zooals Electra de urn vol doodenasch.
En, turende in uw oogen, stort ik ras
Al de asch uit aan uw voeten. Zie hoe woog
Die last van leed, die daar verborgen was!
O zie de vonken branden wild en hoog
In 't smeulend grauw! — lijkt elke vonk geen oog,
Dat blind zich weende wen 't zijn noodlot las?
O kon uw voet die vonken in den nacht
Vertreden smaadlijk, lief, 't zou beter zijn.
Doch zoo naast mij gij op den stormvlaag wacht,
Die 't stof omhóogwervle, o geliefde mijn!
Niet let de lauwer, die uw haar bevracht,
Dat zenge een vonk uw lokken! — Ga, 't deê pijn!

VI.

Verlaat mij! — En toch voel ik dat voortaan
Ik in uw schaduw leven zal. Nooit weer
Zal 'k vrij en eenzaam zingende als weleer,
Op d'eigen drempel van mijn leven staan.
Mijn eigen ziel zal 'k niet beheerschen meer.
'k Zal nooit meer kalm, in licht van zon of maan,
De handen heffen, de armen openslaan,
Zonder verlangen naar de streeling téer
Van uwe handen! 'k Voel uw hart in 't mijn',
Met dubblen hartklop. Wat ik doe en droom,
't Sluit ál u in, mijn lief, gelijk de wijn
Moet smaken naar zijn druiven; bid ik vroom
God voor mijzelve, ik noem uw naam, uw pijn
Doet vloeien, lief, mijn eigen tranenstroom.

VII.

Der wereld aangezicht is nieuw voor mij,
Sedert ik de eerste treden van uw ziel
Hoorde, o zoo zacht! bezijden me en 't geviel
Dat tusschen mij en d'afgrond zoo nabij,
Die mij deed duizlen, vreezend dat ik viel,
Kwam Liefde en lichtte me in haar armen blij
En droeg mij veilig naar een bloemenwei,
Waar 'k hoorde een juichlied van de wereldziel.
De lijdensbeker, dien mijn God mij gaf,
Wil 'k, naast u, lovend drinken; lenteluw
Is 't waar gij zijt, nabij mij, hoe ver af.
En deze luit, die 'k meende tot mijn graf
Alleen te lieven (de englen weten 't!) nu
Is lief me alleen nog, wijl zij zingt van u.

VIII.

Hoe loon ik u, o gever koningsmild!
Die 't goud en 't purper van uw heerlijk hart
Mij ongebeden brengt en op den zwart-
Verweerden drempel nederlei, in stilt,
Zoodat ik, tredende uit mijn huis van smart,
Den schat mag nemen, dien gij bieden wilt,
Zoo onverwachts? — Zoo héel mijn wezen rilt,
't Is niet van kou, maar schijn van ondank tart
Mijn hart, wijl niets ik u te geven wist.
Neen, 'k ben niet koud, maar arm, vraag God, die 't weet!
Zóovele tranen hebben weggewischt
De kleuren van mijn leven, dat mijn leed
Het bleek liet, hoe ge uw liefde er aan verkwist.
't Kan voor uw hoofd geen peluw zijn — vertrêe 't!

IX.

Is 't recht, te geven wat ik geven kan,
U laten rusten bij een tranenval
Zoo zilt als mijne en luistren droef hoe al
De jaren zuchten in mijn weezang, dan
Mijn lach zien kwijnen, die niet leven zal,
Hoe gij hem wekke? O lief, ik vreeze er van,
Ik deed u onrecht! Wie loofde ooit den man
Of vrouw, die gaf maar tranen zonder tal?
Gelijken zijn wij niet, o liefste! ik wil
Uw purper niet bezoedlen met mijn asch,
Niet met mijn gif uw Venetiaansche glas
Noch liefde u schenken, 't ware zonde. Stil!
Ik heb u lief, o milde lief! verspil
Geen liefde aan mij! — Zoo 'k maar zóo arm niet was!

X.

Toch — liefde is schoon en waard te zijn aanvaard.
Elk vuur geeft licht, of tempel laaie of vlas,
Of onkruid brande of valle een stad in asch.
En liefde is vuur en wen ik onvervaard
Spreek: — „Lief, ik min u!” is ’t me als werd ik ras
Mij ’t licht bewust, verborgen in den haard
Van mijn gemoed en stralende en verklaard
Voel ik mijn aanschijn, dat zoo droevig was.
Liefde is nooit laag, al lieft de laagste, God
Aanvaardt de liefde van zijn laagste kind.
En wat ik voel doorlaait zóo hel mijn lot
Dat wat ik ben en wat me aan de aarde bindt
Wordt zieldoorsaald van liefdevlammen puur
En toont hoe Liefde schooner maakt Natuur.

XI.

Daarom, zoo liefde kan verdienste zijn,
Ben ik, o lief! onwaardig niet geheel.
Zoo bleeke wangen zijn mijn schamel deel,
Mijn knieën beven en mijn hart doet pijn.
'k Had willen zijn een blijde minnestreel
En moedig stijgen naar de bergen rein,
Ik, die maar neurie als een vogel klein,
In lentewoud, mijn weemoedvol gekweel.
Laat áf van mij, o milde lief! ik weet
Dat ik niet ben uw groote liefde waard.
Doch wijl 'k u lief en gij me uw liefste heet,
Heeft liefde mij genadevol bewaard
Dit voorrecht, lief, de kracht, in liefde en leed,
U te verzaken, die mij álles waart.

XII.

Voorwaar, deez liefde zelf, mijn heil, mijn trots,
Die, rijzende óp van hart mij tot gelaat,
Mij kroont met rozen en robijnen, laat
Me er ú voor danken, uitverkoorne Gods!
Deez liefde, schooner dan de dageraad,
Deez liefde, veilger dan een marmren rots,
Waartegen machtloos breekt het golfgeklots,
Deez liefde, blanker dan een bruidsgewaad,
Kende ik haar ooit, hadt gij mij niet geleerd
Wat liefde is? Gij kroont mij met uw kroon
En leidt naar 't land mij waar gij wordt vereerd
En plaatst mij naast u op een gouden troon.
En dát ik lieve is (ziel! leer deemoed nu!)
Geen deugd van mij, maar koningsgaaf van u.

XIII.

En wilt gij woorden? — is 't mijn liefdeplicht,
Te vinden woorden voor mijn min voor u,
De fakkel heffend, waar de wind is ruw,
Tusschen uw aanschijn en mijn aangezicht?
Ik laat haar vallen aan uw voeten nu.
Ik zal 't niet leeren, lief, mijn liefde ligt
Verborgen diep in mij, zoo ver van 't licht,
Zoo onbereikbaar diep, zoo woordenschuw.
Neen, laat bewijzen 't zwijgen van mijn schroom
Mijn vrouweliefde beter dan een eed.
Zie hoe 'k alleen blijf met mijn liefdedroom
En uit uw handen scheur mijn levenskleed,
Zoo woordenloos, zoo dapper en zoo vroom,
Dat niet mijn hart uw hart bevlekk' met leed.

XIV.

Ik smEEK u, lief, zoo gij mij lieven moet,
Laat dat alleen om liefde's wille zijn.
Zeg niet: — „Ik min haar om haar oogen rein,
Haar zachten glimlach of haar stemval zoet,
Haar denksaard, zoo heerlijk één met mijn
Dat zij mijn denken halverwege ontmoet.”
Verandren kon dat ál voor u, voorgoed
En liefde zoo geboren sterft nog klein.
Ook niet om 't eigen lieve medelij,
De tranen wisschend van mijn bleeke wang,
Wijl zoo ik lang uw liefdetroost genoot,
Ik wel verleerde 't weenen om mijn nood
En zoo verloor uw lieve liefde eerlang.
Lief mij om liefde, opdat zij eeuwig zij.

XV.

Verwijt mij niet zoo áltoos blijven zal
Zoo bleek en stil van weedom mijn gelaat.
Uw weg is niet mijn weg en mijn gewaad
Verguldt de zon niet met haar stralenva.
Gij ziet mij weiflend aan en weet geen raad.
Gelijk een bij besloten in kristal,
Ligt liefde in leed en leed werd mijn heelal.
Tot vleugelspreiden ben ik niet in staat.
Ik zie u aan, mijn hart is zwaar van wee.
Ik zie, naast liefde, dreigen liefde's dood,
Ik hoor het ruischen van vergetelheid,
Als één die zit, bij herfstlijk avondrood,
Op hoog een heuvel, schouwend, langen tijd,
De stroomen over, naar de bittre zee.

XVI.

En toch, wijl zoo gij overwint mijn schroom,
Mijn edel lief, die als een koning zijt,
Sla rond me uw purpren mantel, voor altijd,
Tot groei mijn hart zóo vast aan u, in droom
Zelfs niet meer wetend hoe 't in eenzaamheid
Zoo angstvol beefde. Licht mij óp waar loom
Ik neerlag in mijn leed, door tranendoom
Zie 'k d' overwinnaar stralen na den strijd.
Zooals een krijgsman vallende op het veld,
Roept: — „Dit is 't einde!” en wacht gedwee den dood,
Verklaar ik thans, mijn koning en mijn held,
Dat hier mijn twijfel zwicht! Waar gij mij boodt
Uw hulp, verrijs ik, waar ik lag geveld.

XVII.

Mijn zanger, die doet klinken elke noot,
Die God schreef tusschen Morgen en Voorheen,
Uw taalmuziek harmonisch smelt inéén
Met Gods muziek der sferen, reiner vloot
Geen lenteregen dan uw zang, gewezen
Verkalmt uw melodie, o lief! zóo groot
Is de geneeskracht van uw lied dat nood
En ziekte zalft gij met uw zang alleen.
Volbreng Gods werk! U dienen is mijn plicht.
Hoe wilt gij, lief, dat ik uw hulp zal zijn?
— Een schaduw voor uw zang — van palm of pijn?
— Een hoop, om blij te zingen bij? — wellicht
Voor weemoeds lied een heugenis van pijn?
— Een graf, waar koel de moede zanger ligt?

XVIII.

Ik gaf nog nooit een haarlok aan een man
Vóór deze aan u, mijn lief, en peinzend laat
De bruine lok, die viel mij langs 't gelaat,
Ik golven langs mijn vingren. Neem haar dan,
Mijn lief. Mijn jonkheids rozen dageraad
Is uitgebloeid, mijn haar niet langer kan
Meedansen vroolijk met de vreugde er van.
Voor tooi van rozen is 't alrêe te laat.
't Mag enkel nog de sporen van mijn pijn
Belommren donker langs mijn wangen bleek
En treuren langs mijn hoofd — Doch neem! Nog rein,
Als toen mijn moeder in mijn arm bezweek
En zacht haar liefde langs mijn lokken streek,
Ligt hier haar kus — die zal u heilig zijn.

XIX.

Der ziel Rialto heeft te koop zijn waar.
Ik ding mij lok voor lok in 't marktgewoel.
En op mijn hart, dat blij ik kloppen voel,
Ligt, van mijn dichters voorhoofd, zwart en zwaar,
Een glanz'ge lok, van lauwerschaduw koel.
Zoo zag de zanger 't purperzwarte haar
Der blanke Muzen, op de bergen klaar,
Wen haar te volgen was zijn eenig doel.
O zeker! 't lommer van uw lauwer ligt
Nog op uw lok, hij is zoo donker zwart.
Ik kus het rondom met mijn adem dicht
En nestel veil'g uw haarlok aan mijn hart.
Als aan uw voorhoofd ligt zij warm en licht,
Tot dood verkill' dit hart vol liefde en smart.

XX.

O lieve liefstè! als ik denk hoe vreemd
Dat ge in de wereld waart, een jaar geleên,
Toen hier ik zat, in sneeuw en ijs, alleen,
En zag geen voetspoor in den blanken beemd
En hoorde niet het zwijgen rond mij heen
Verbroken door uw stem en vond geen leemt'
In al de schalmen van mijn ketens! — Neemt
Ze ooit één mij af? En wanhoop schreide: „Neen!”
Hoe voelde ik nimmer trillen nacht of dag
Van woord of daad van u! hoe plukte niet
Mijn voor gevoel de bloemen, die toch zag
Mijn lief ontluiken, bij zijn liefdelied!
Gelijk den loochenaar Gods, die niet vermag
Den God te voelen, dien zijn oog niet ziet.

XXI.

Zeg weer en weer en duizendmaal herhaal
Dat gij mij liefst. Al leek dat éene woord
Een koekoekzang, eentonig, veel gehoord,
Gedenk dat Mei in groenen looverpraal
Nooit dal en heuvel, woud en wei bekoort
Zonder die zoete eenvoud'ge koekoekstaal,
Die evenzoo als zang van nachtegaal
Bij bladerweelde en bloesemblank behoort.
Ik smEEK u, lief, zeg 't weer dat gij mij mint.
Ik luistr, in donker, naar dien liefdegroet
En twijfel nog. — Wie vreest dat zonnegloed
Te vele bloemen openkuse en wind
Te vele blaadren zal doen zoeven zoet?
Doch lief me ook zwijgend, diep in uw gemoed.

XXII.

Wen sterk en hoog ons beider zielen staan
En zwijgend zien elkaar in 't aangezicht,
Tot van haar vleuglen vlamt het blanke licht
Aan elke wiekpunt, welke smärt voortaan
Kon de aarde ons áandoen, die ons niet viel licht?
Bij hooger stijgen, boven ster en maan,
Zou zang van engelen, langs de azuren baan,
Wellicht verstoren 't woordeloos gedicht
Van onze diepe lieve stilte. Laat
Ons liever blijven op deze aard. God gaf
Dat vreemdstemden wenden wel zich af
Van reine geesten met verklaard gelaat.
't Is ruim en stil waar onze liefde staat,
Met rondom ons het donker en het graf.

XXIII.

Is 't waarlijk waar? Indien ik dood hier lag,
Zoudt ge aan uw droefheid voelen mijn gemis
En zou, om 't graf, waar 'k sliep in duisternis,
U kouder zijn de gouden zonnelach?
't Leek mij een wonder toen 'k die woorden zag.
O liefste lief! ik ben van u gewis,
Doch ben ik u zóoveel? Zoo bevend is
Mijn hand dat 'k weelde schenken niet vermag.
Blaas liefde 's adem in mijn levenslot,
Dan zal mijn ziel verzaken droom van dood.
Als de edelvrouw, die met haar liefste vlood,
Om liefde's wil verzakend land en slot,
Geef ik voor u het graf op, dat mij noodt
En ruil voor liefde hemelheil bij God.

XXIV.

Gelijk een mes, dat in zichzelf sluit,
Laat werlds vlijm, mijn lief, mijn toeverlaat,
In Liefde's hand gesloten, doen geen kwaad
En ál nu zwijgen na dit sluitgeluid.
Ik leun op u en schouw u in 't gelaat
En voel mij veilig, ver van werlds luid
Rumoer en zonder mij te wonden stuit
Der wereld boosheid op mijn blank gewaad.
Nu kan ons leven als een lelie, blank
En rijzig bloeien, drinkend hemeldauw,
Op hoog een heuvel stijgend, rein en rank,
Boven 't bereik der menschen, hoog in 't blauw.
En God alleen, die ons van arm en krank
Gezond en rijk maakt, kon — maar God is trouw!

XXV.

Een loodzwaar hart, lief, droeg ik, jaar na jaar,
Tot ik aanschouwde uw heerlijk aangezicht.
En smart na smart nam in de plaats van licht
Als parelsnoer gedragen vreugde klaar,
Door elke hartklop dansende opgelicht.
En hoop na hoop verkeerde in wanhoop zwaar,
Tot nôo nog Gods genade wonderbaar
Boven mijn aardeleed hield opgericht
Mijn loodzwaar hart. — „Geef 't mij!” klonk uw gebod.
Zacht liet gij 't zinken in uw kalm en diep
En goddlijk wezen. 't Zinkt er weg, als riep
't Zijn eigen aard, te zinken en, als God,
Die voor zijn kind een nieuwe wereld schiep,
Behoedt me uw hart voor 't onvervulde Lot.

XXVI.

Ik leefde alleen met droomen, jaren lang,
Gezellen mij instêe van man of vrouw.
En ik bevond hen vrienden lief en trouw.
Wat kon mij schooner klinken dan hun zang?
Doch weldra werd hun vorstlijk purper grauw
Van 't stof der wereld, 't lied verstomde en, bang,
Half blind van tranen vloeiend langs mijn wang,
Zag ik hen vlieden uit mijn jeugd-landouw.
Toen kwam mijn lief, om álles mij te zijn
Wat zij geleken. Stralende oogen vroom
En zang en praal (als water uit een stroom,
Gewijd in doopvont tot een heilfontein).
'k Vond ál in u en schooner dan hun schijn,
Wijl godegave is meer dan dichterdroom.

XXVII.

O mijn geliefde, die mij opgelicht
Hebt boven de aard, waar 'k neergeworpen lag,
En in mijn lokken, met uw liefdelach,
Blies levensadem op mijn aangezicht; —
Tot weer, als mijn beschermende engel zag,
Mijn voorhoofd straalt van hoop en liefdelicht!
Gij kwaamt tot mij wen elke poort was dicht
En 'k voelde uw kus, die mij bevrijden mag.
Sinds ik u vond, ben 'k veilig, sterk en blij,
Gelijk een zaalge, in de Afodillenwei,
Naar 't leven ómziend, dat geen vreugde bood,
In de opperwereld, door uw kus nu vrij,
Getuig 'k dat Liefde sterker is dan Dood
En schooner loont wie looft haar heerschappij.

XXVIII.

Mijn brieven — dood papier, dat voor mij ligt.
Toch lijken zij te leven in mijn hand,
Die beeft en popelt, nu ik loos den band
En in mijn schoot doe fladdren, vlinderlicht,
Die blanke boden uit uw liefdeland.
De één zei: van aangezicht tot aangezicht
Wil hij mij zien, mijn vriend te zijn wellicht.
Deez vroeg een handdruk — weedom-overmand,
Moest zacht ik weenen, 't was zoo lentezoet.
Deez zei: „Ik heb u lief!” en 'k zwijmde, of lag
't Verlêen verpletterd door één donderslag.
En deze sprak: — „Ik ben van u voorgoed.”
Verbleekt is de inkt hier door mijn hartegloed.
En deze — o woorden, die 'k niet fluistren mag!

XXIX.

Ik peins aan u — mijn denken rankt en spruit,
Als wilde wingerd rankend rond een boom
Haar breede blaadren; in haar armen vroom
Prangt zóo den boom zij dat zij rond hem sluit.
Doch weet mijn palm wel hoe dit niet beduidt
Dat minder hij mij lief is dan mijn droom.
O voor een stormvlaag, die nu bruisen koom!
Gelijk een sterke boom, die 't slingerkruid
Afschudt, laat ruischen ál uw takken vrij,
Ontbloot uw stam, verstrooi en breek misschien
De groene boeien van mijn mijmerij.
In deze weelde: u hooren en u zien
Aêm 'k in uw schaduw leven nieuw voor mij.
Ik denk niet aan u, 'k ben u té nabij.

XXX.

Ik zie uw beeld door tranen heen, deez nacht.
En toch, deez morgen was uw glimlach téer.
Is 't úw of mijn schuld? Lief, mijn hart doet zeer.
Wie heeft dien weedom over mij gebracht?
Zoo zijgt een koorknaap bij het altaar neer,
Verslagen door de goddelijke macht,
Bij jubelzang en godgewijde pracht.
Ik hoor uw stem, uw woorden ruischen weer
Me in de ooren, zooals 't Amen hem verklonk.
O lief! hebt gij mij lief? of zag 'k in droom
Die heerlijkheid en zwijmde ik toen zoo blonk
Het liefdelicht te stralend voor mijn schroom?
Zal 't licht weer glanzen eer de zon weer zonk,
Zoo warm en waar als deze tranendoom?

XXXI.

Gij komt! En zonder woord is ál verklaard.
Onder uw oogen zit ik als een kind
In zomerzon en voel hoe uitweg vindt
Mijn ziel door de oogleên, stil geöpenbaard,
Van vreugde bevend. Lief, ik doolde blind
In dezen twijfel en nu lijkt mij de aard
Der zonde zelf wel minder weenenswaard
Dan dat wij éens niet waren eensgezind.
O neem mij dichter, vaster aan uw borst,
Mijn teeder lief, van wien ik ál verwacht,
Zoodat ik voel, wen 'k niet gelooven dorst.
Dek met de vleugels van uw liefde zacht
Mijn droomen, bevende en vol liefdedorst,
Als kleine vooglen in den zwarten nacht.

XXXII.

Wen de eerste maal over uw liefde-eed
Ging óp de zon, verwachtte ik dat vergaan
Die brooze vreugde zou bij 't licht der maan,
Wijl wie zoo snel bemint ook snel vergeet
En rasse liefde roes licht bleek en waan.
En 'k zag mijzelve; gebroken door mijn leed,
Uw liefde onwaardig! 't Leven was mij wreed.
Ik ben te zwak om naast mijn lief te staan.
'k Voel me als een vedel zonder melodij,
Waarmee een veedlaar licht bedierf zijn lied,
Die plots hij greep, doch haastig werpt terzij,
Bij d'eersten wanklank. Doch 'k misken niet mij,
Maar u, ontlokt een groote meester niet
Dë armste vedel schoone klankenvliet?

XXXIII.

Ja, noem mij bij mijn lievlingsnaam! o laat
Den naam mij hooren, die mij riep, als kind,
Van spel met bloemen, rennend blij gezwind,
Om óp te blikken tot een lief gelaat.
Ik mis die oogen en die stemmen, 'k vind
Hen nimmermeer, al luistr ik nog — te laat!
Die oogen stralen in den dageraad
Des Hemels, 'k tuur vergeefs mijn oogen blind.
Die stemmen zingen in het eeuwig koor
En geven mij, hoe 'k roep, geen antwoord meer.
Weze erfgenaam der stemmen, die 'k verloor,
Uw mond, met late liefde, o lief! vermeer
Mijn vroege liefde! Zoo van u ik hoor
Mijn kindernaam, zal 'k juublen als weleer.

XXXIV.

Zal 'k juublend komen wen 'k dien naam hoor? Ach!
Beloofde ik dat? is ál hetzelfde wel?
Bij vroeger roepen rende ik weg van spel
Of liet mijn bloemen vallen, met een lach,
Die stralen bleef, wjl 'k willig kwam en snel.
Wen thans ik kom, verrijs ik waar ik lag
In eenzaam treuren, waar ik, dag aan dag,
De tranenkralen van mijn bidsnoer tel.
Toch snelt mijn hart tot u, die ál mij zijt,
Niet één genot, maar héel mijn levens goed.
Leg op mijn hart, o lief gebenedijd!
Uw warme hand en voel: geen kindervoet,
Hoe vleugellicht, hoe dansende en verblijd,
Kon sneller rennen dan mijn hartebloed.

XXXV.

Lief, zoo voor u ik alles nu verlaat,
Wilt gij, in ruil, ook alles zijn voor mij?
Zal ik niet missen Vader aan mijn zij
En d'avondzegen en den keuvelpraat?
Zal 't vreemd niet zijn, wen 'k óphef mijn gelaat,
Die andre wanden rond mijn mijmerij,
Als waar (in jaren, ach! al lang voorbij!)
Mij heeft beschenen levens dageraad?
Wilt gij vervangen ál mijn dooden nu,
Wier lievende oogen 'k zie in eeuwig licht?
Is 't overwinnen van mijn leed voor u
Niet zwaar, wien liefde winnen viel niet licht?
Toch lief mij, lief, en sla, wen storm is ruw,
Rondom uw duive uw liefde warm en dicht.

XXXVI.

Toen onze liefde, o mijn lief! begon,
Bouwde ik geen marmren tempel op uw trouw.
Zoo wankle bergtop droeg dat blank gebouw
Dat tusschen leed en leed 't niet blijven kon.
Neen, 'k vreesde en beefde, smartgewende vrouw,
Wen 't steile pad verguldde liefdezon
En dorst geen hand verroeren, wijl ik zon
Of niet mijn vreugde in d'afgrond vallen zou.
Nu ben ik kalm en sterk, doch nooit vergeet
'k En soms komt weer de twijfel, dien ik leed.
O zoo dees handen, warm te saam gevlijd,
Niet zouden blijven één voor de eeuwigheid!
Zoo, koel voor mij, gebonden door zijn eed,
Mijn lief verloor één heil, hem weggeleid!

XXXVII.

Vergeef mijn onmacht! Zoo mijn zwakke ziel,
O lief! van u, die zijt gelijk een god,
Boetseerde een armlijk leemen beeld, dat spot
Met schoonheid en wel dra in puin verviel,
Is 't wijl in vreeze en twijfel leidde 't lot
Mijn jaren bleek langs wegen bloemen-schriel,
Waar liefdetroost zoo zelden mij geviel
En eenzaam lijden leek mijn droef gebod.
Gelijk een heiden, veilig aangeland,
Met plomp een monsterbeeld tē eeren meent
Den goeden zeegod, die hem leidde aan strand,
Toen wilde stormen floten door het want,
En 't beeld de vormen van een zeedraak leent
En 't in den tempel plaatst, met vrome hand.

XXXVIII.

Toen hij mij kuste voor dē eerste maal,
Kuste enkel hij de vingren dezer hand,
Waarmee ik schrijf — gelijk een louterbrand
Was deze kus. O schreef deez hand de taal,
Die de englen zingen! 'k Zie als roode praal
Dien eersten kus, robijnen liefdeband.
De tweede zocht mijn voorhoofd, doch, gestrand
Tusschen mijn lokken, leek een zonnestraal.
O 't was der liefde zalving, die de kroon
Met teedre wijding plechtig voorbereidt.
De derde, als purper voor een koningstroon,
Werd op mijn lippen heerlijk neergevlid.
En sedert juich ik, vorstlijk trotsch en blij
En zeg: — „Mijn lief is voor altoos van mij!”

XXXIX.

Wijl gij de kunst, o machtig lief! verstaat,
Door 't masker heen, dat dekt mijn aangezicht,
Waar 't bleeke spoor van levens regen ligt,
Te zien mijn waar en eenig zielgelaat,
Wijl uw geloof aanschouwt, in liefdelicht,
Mijn reddende' engel, die te wachten staat
Op kroon en troon en nieuwen hemelstaat,
Hoe ziele-schijndood hield mijn masker dicht,
Wijl zonde en leed, Gods toorn en Dood nabij
En ál wat andren huivrend keeren doet
En waar ik zelf zoo droef om schreien moet,
Grootmoedig lief! u niet vervreemdt van mij,
Leer, goede, zelf mij u te loven goed,
Zoodat mijn dank uw liefde waardig zij.

XL.

O zeker! menschen lieven overal.
'k Wil niet belastren wat „de liefde” heet.
Die liefde heugt me uit jeugd — en later, 'k weet
Den geur nog van haar bloemen zonder tal.
De sultan wenkt, doch hem niet deert het leed
Der uitverkorene en de herder zal
De noot verwerpen, door een regenval
Te glad geslepen voor zijn blanke beet.
Die liefde, o lief! verkeert wel ras in haat
Of — 't dunkt mij droever! — in vergetelheid.
Doch 'k weet dat gij niet zulk een minnaar zijt,
Gij, die me in ziekte en weedom niet verlaat
En wacht lankmoedig wen uw liefste lijdt
En vindt nog vroeg wen élkeen riep: „Te laat!”

XLI.

Ik dank met liefde van mijn eigen hart
De harten, die mij liefden om mijn zang,
Elkeen, die bij den muur van mijn gevang
Wel even toefde, luistrend naar mijn smart,
Aleer hij heentoog, de één naar 't marktgedrang
En de ander naar den tempel. Maar wie mart
Wel lang bij leed? — Doch bij mijn kerker zwart
Wierpt gij uw luit neer, tranen op de wang,
In eerbied luistrend naar wat droefheid sprak.
Leer gij mij zelf hoe u te danken! Groot
Is wel mijn liefde, doch mijn woord is zwak.
O zoo mijn lied, na jaren, wortel schoot
En tooide blij met loof en bloesemtak
Mijn liefde, levend wen mijn lijf lag dood!

XLII.

Hoe min ik u? — Mijn liefde is veler aard.
Mijn liefde reikt zoo breed, zoo diep, zoo hoog
Als reikt mijn ziel wen wat geen sterflijk oog
Aanschouwt, haar heerlijk wordt geopenbaard,
— In eenvoud kalm, bij licht van lamp en haard,
— Met ál mijn drift, zooals wen 't bloed mij vloog,
— En als een bloem, die onder regen boog
— En als een leeuwrik in zijn hemelvaart;
— Met argloos teêr geloof van kindertijd
In lieve heil'gen, die mijn hart verloor,
— Met elken lach, die langs mijn lippen glijdt,
— Met ál de tranen, levenslang geschreid,
— En 'k zal (wil God!) o lief, die mij verloor!
U beter lieven in Gods eeuwigheid.

XLIII.

Veel bloemen, liefste, bracht gij mij zoo trouw,
In d'eigen tuin geplukt, bij zomertij
En najaarskoû, gegroeid wel leken zij
In deze kamer, dervend zon noch dauw.
Nu neem, in naam van onze liefde blij,
Deez zielebloemen, hier ontloken, blauw
En malve en blank, in dagen blond en grauw,
In d'eigen tuin van liefde-mijmerij.
Wel overwoekert bloemperk en priëel
Veel bitter onkruid, dat uw wieden wacht,
Doch neem mijn passiebloemen — 'k vond er veel —
En klimop trouw en wilde rozen zacht.
Verzorg mijn bloemen, (kreuk geen blad, geen steel)
Als ik de bloemen, die gij trouw mij bracht.

